

— mindig a legjobb viszonyban élünk, — mely nemzet öntestével védelmezt bennünket „észak rémes árnyai“ ellen, — mely nemzetnek politikai halála után mi sem állott többé annak utjában, hogy az orosz cárok Nagy Péter czár végreidejét — a panszlavizmus győzelmét s uralmát — végre ne hajtsák.

Hogy eddig végre nem hajtották: annak csupán a körülmények voltak okozói. De hogy meg van bennök a szándék e végreidej végrehajtására: arról úgy a mai, mint a múlt idők története meggyőző bennünket.

Az orosz cároknak azon törekvése, hogy Európa összes szláviát saját jogaink alatt egyesítsék s azon népeket, melyek ezen eszmének gátul szolgálnak, leigázzák, avagy a föld színeről eltöröljék: ha nem is jogos, ha nem is igazságos, de legalább érthető. Azon nemzeteknek azonban, melyeket e veszély fenyeget, nem csak joguk, de önmaguk iránti kötelességük is, hogy az övszerekről s a védelemről ideje korán gondoskodjanak, nehogy eltiporja őket a közelgő veszély.

Ily veszély fenyeget — első sorban minket. Rokontalan nép vagyunk; magunkban állunk a világon, idegen, többnyire szláv taju néptörzsek által körüvezve, melyeknek legnagyobb része meg van nyerve a panszláv eszme számára. „Kicsiny sziget vagyunk tenger közepében.“ De a sziget, ha falai gránit-sziklából, nem pedig porhanyó homokból állanak: diadalmasan dacolhat az ostromló hullámokkal. Gránit-sziklának hiszem és vallom nemzetemet, melyet meg nem dönthetett sem a tatár, sem a török-dúlás, sem az osztrák véregek garázdálkodása, — nem fogja megdönteni a panszlavizmus sem!

Az elbizakodás azonban sok esetben nagyobb bűn a csüggedésnél is. Ne csüggedjünk el a panszláv kérdéssel szemben, de ne legyünk elbizakodottak sem, ne kicsinyeljünk a veszélyt, hanem komolyan, férfiasan álljunk helyt a reánk várakozó küzdelemben.

Ugyan arra adateink, hogy az 1831-iki nagy cholera alkalmakor a felvidéki pör lázadását muszka-kezek idézték elő, megtorlásból annak, hogy a magyar nemesség házak a lengyel felkelőknek menekült nyújtottak, — de voltaképen hazánkban a panszlavizmus nem orosz befolyásból származott, hanem az e század első felében a bécsi kormány által ösztönözött balga politika idézte elő. „Megyengíteni a magyart — a hogy lehet!“ — ez volt a kormány jelszava s e célra minden eszközt felhasználta. A Magyarországon felelőtlen szabadelvű és függetlenségi eszmék ellensúlyozásul (szólt) vetett a szunynyadó nemzetiségi kérdésekbe. Udvari kegyelig, kitüntetésekkel jutalmaztattak azokat, kik nemzetünk ellen szóval vagy tétellel agitáltak, — a lojalitás jelének egyedül a magyar nemzet színdramája tekintetű. Nem gondolták meg az intéző körök, hogy ezen nemzetiségi igazgatás által maguk alatt vágják a fát. Céljukat azonban — legalább a látszat szerint — elérték, sikerült az idegen népfajokat nemzetünk ellen feluszítani s a bekövetkező szabadságharc alatt önző, reactionárius cselokra felhasználni. A közös haza népei — kik azelőtt hosszú századokon keresztül testvéri egyetértésben éltek — egymás veret osztották a helyett, hogy az üldözött szabadság védelmére mindnyájan fegyvert ragadtak volna.

E nemzetiségi igazgatások nem maradtak utóhatás nélkül, mert a már egyszer bevett ferde eszmét nagyon nehéz valamely félrevezetett nép fejből kivenni. Ha nyílt tüze nem is lobban, de hamu alatt ott rejtőzik a parázs, csak alkalomra vár, hogy ismét lángot vetessen. — Most ugyan nem valóhatjuk azzal a bécsi irányadó körökkel, hogy a nemzetiségi vizslyát szítanak, hanem szitják helyettük az orosz emissariusok, kik a más által elvetett

magot saját eszméjük gyümölcsözletésére használják fel, kiknek sikerült a felvidéki többséget behálózni s e küzdelem jó indulata, a magyar iránt szeretettel és tisztelettel viseltető nép körében időközönként oly mozzanatok merülnek fel, melyek reánk, kik semmi okot nem szolgáltatunk az elidegenülésre, megdöbbentőleg hatnak.

Vagyakoznak a muszka védszárnyai után nem gondolván meg, hogy a muszka kancsu-kával és szibériai deportációval fizet. Hirnapjaik közül nem egy szenvedélyesen hirdeti a magyar nemzet elleni nyílt gyűlöletet, — népiszkolák nagy részében oly szellemben tanítanak, mely távolról sem áll összhangban a magyar állam eszméjével. E szellemet aztán azon tanulók, kik felsőbb tanulmányokra mennek, átviszik magukkal oda is s a gyermekkorban nyert benyomásokat és eszméket a felsőbb iskolák — legyenek bármily hazafias szelleműek is — nem tudják belőlük kiirtani. A felvidéki gymnasiumokat nem egyszer meg kell tisztítani a panszláv ifjaktól, kikből aztán — kitaszítva a világra — még veszedelmesebb rajongók válnak s a panszláv-lapok által martirok gyanánt fűdőztetnek.

Hogy a mindinkább terjedő panszláv mozgalomnak gátat vehessünk, e végül legcélszerűbb lenne népiszkoláinkat teljesen nemzetit a lapra fektetnünk. Semmi áldozat nem lenne tulnag nemzetünk részéről e célra, hisz nemzetünk létkezősége miatt az itt szó. Nagy veszély idején, midőn küllélen fenyeget, nagyon meg van helyzetünk nehezítve az által, ha határainkon belül viszálydul, — míg ha sikerül kiirtanunk a nemzetellenes törekvéseket — a mi csak a népnevelés útján lehetséges, — ha sikerül hazánk idegen ajku polgárait is megerősíteni a közös édes-anya, a haza szeretetében: „akkor Magyarország a poklok kapui sem döntendik meg!“

Kösa Barna.

A király-hymnus.

Debreczen, 1884. nov. 4. T. lapársunk a „Debreczeni Ell.“-ben olvassuk, hogy a fővárosi lapok azon híremiszerint Simonffy Imre polgármester és kir. tan. ur egy gr. Zichy Géza urhoz intézett levelében a Liszt-fele király hymnusnak Debreczenben való előadását „kellő művészi erőknemelésében“ utasította volna vissza: légből kapott. Örömmel vesszük tudomásul a polgármester ur benfentes lapjának czífolatát; az „Egyetértés“ (melyből vettük értesülésünket magunk is) tegyen a dolgot.

Hanem a „Debr. Ell.“ egyszersmind igen örömdetes hírrel lép meg; szerinte ugyanis a polgármester ur nem csak nem ellenzi (a mihez különben joga sem igen volna) a Liszt-fele király-hymnus előadását, hanem kereste is a kereskedésekben, csakhogy legjobb igyekezete dacára sem tudott a nyomára akadni. Lám, lám! így van az, ha az ember nem értekezik szakemberekkel! Ezekről még Debreczenben is megtudta volna, hogy Liszt Ferenc a m. kir. opera intendantsához, ennek vissza-utasító levelére írott válaszában — a mint az minden lapban olvasható volt — kijelentette, miszerint a „Király-hymnus“ szövege, partitúrája, hangszerelése sat. készen áll Budapesten Táborosky és Parschnál. Meg aztán Liszt (a kivel szemben a szegény gróf Zichy Géza igen furcsa helyzetben lehet a Debr. Ell. jóindulatu reklámja s

erre minajárt az „Egyetértés“-ben olvasott légből kapott hír után) szintén kieszközölheték volna, hogy a szükséges kótát néhány főresért maga vásárolja meg a nevezett kereskedésben!

Azokban ha a dolog csak is azon mult-hogy a polgármester és kir. tanácsos ur nem tudott magának tanácsot adni a hangjegyek megszerzését illetőleg s miután t. lapársunk szerint csakugyan tanácsosnak tartja a hymnus előadását: imé, kiségettünk zavarából, habár mi nem a királynak, de csak egy kis vidéki lapnak vagyunk tanácsosai! Ha csak ezen mult a dolog, most már nincs egyeb hátra, minthogy a zeneértő körök Nagysága által már holnap összehívván, nemokára felzendüljenek a rebellis-eredetű király-hymnus ekes hangja! Nálunk ugy is sok rebellis dolog vált udvarkepessé — és így renegát-nóta helyettesítse a „hetes, nyolczas, kilenczes, tizes“ épületes dalmát.

Liszt epen Kaba körül időzik; ha a polgármester ur mint a hangjegyeket, ugy őt is hibába keresné, majd utbaigazítja... a híres kabai asszony!

Helyi hírek.

* Husf-gyasz. Nem érdektelen tudni, mennyi húst fogyaszt el Debreczen város közönsége a mult hó folyamán a helybeli vágóhidon levagatott:

nagy marha 209 szuró marha 197 borjú 140 együtt: 555 drb. jószág.

* Névnap. Simonffy Imre polgármester s kir. tanácsos ma, névnapjának előestéje alkalmából a városi tisztikar nagyrészt a „Bika“ szállodában tartandó barátságos vacsorára hívta meg. — Huszly Károly kis prépost urnál ma egész nap a tisztelgők végtelei sora fejezte ki legosztottabb szerencsekiánatit. — Részünkről is kívánjuk, hogy az emberiség e nagylelkű barátját az ég ura számos éven át tartsa meg!

* Népesség. A mult október hó folyamán született Debreczenben ref. vallású 10 fiu, 17 leány, együtt 27; ev. 1 fiu, 1 leány, együtt 2. r. kath. 2 fiu, 3 leány együtt 5, összesen 34 gyermek. Ref. vallású született ez évben 1338 gyermek.

* Színház. Két sikerült előadást láttunk egymásután; egyet vasárnap, midőn a „Vörös sapkában“ volt alkalmunk megtapsolni kivált a mi kedves Halmainéknak szép daltit és szokatlanul élénk és ügyes játékát, Kiss Mihályt mint Matyit, a Foltényi néjóság anyókját sat. tegnap hétfőn a „Bocca cacciato“ láttuk viszont — ez idény alatt először. Hatalmas egy operette-este volt, mely méltán megérdemelte, a teljesen szufolt nézőteret. Nem tudjuk, mit emeljünk ki jobban: Erdélyi Marietta rutinírozott énekét, elegáns megjelenését és játékát, Halmainét (Fiametta) hatalmas énekével, és Iványi Mariskát (Beatrice) kinek szép altja ma teljes érvényre juthatott, a „Levelke“-ke-ringó pompásan sikerült tétjét, vagy az egész előadást a karokat (sőt bizony még a szép idomu lábszárakat sem véve ki. Különös említést érdemel Váczi Vilma is szokott diskrét komikumáért és Szida Teréz csinos énekével. Nem feledhetők ki a három kómikai löher-level: Nyilasi (Skalca). Bo-

rand (Kádár) és Németh, kinek coupletjeit a szokott falrengető taps fogadta; Kiss Mihály elegáns Pietro herczegével, Sajó rokonszenves Leonettojával, Pusztai Béla, aki a könyvtáros kis parthját szabatosan adta elő. Figyelmet keltettek a „chikkes Marietta“ pompás ruhái, ugy szintén a darab szép kiállításai.

* Liszt Ferenc Zichy Géza grófnál Kabáról írják nekünk tegnap: Liszt Ferenczet Kabán szép számú közönség, Tetetlenen díszkapu, bandérium zeneszó és taracdurrogás mellett az egész lakosság a legnagyobb lelkesedéssel fogadta.

* Katonai-ügy. Az október hó végén tartott ellenőrzési szemlén megjelent 544 közönség-hadseregbeli és 201 honvéd katona. — Az elmaradt egyének utószemléje közelebb lesz megtartva.

* Utó ellenőrzési szemle. A cs. és kir. közös hadseregbeli katonák utó ellenőrzési szemléje 1884-ik évi november hó 8-án délelőtt 8 órakor a cs. p-utczai „Kovács“ laknyában veszi kezdetét. Jó lesz itt megjegyezni mindazoknak a hadköteleseknek, a kik az eddigi ellenőrzési szemléken bármi okból meg nem jelentek. Még most büntetlenül vihetik el eddigi mulasztásukat, ha megjelennek.

* A szabadságharcosok köszönete. A honvédsírok kivilágításának költségeire adakozni sziveskedtek: Ganovszky Lajos 1 frt. Talvizer Alajos 40 kr. Bodoky 40 kr. Májer Ferenc 1 frt. Sebes György 50 kr. Arany József 20 kr. Laky Lajos 1 frt. Balassa Károly 50 kr. Bodosi Pál 1 frt. Heiman Károly 1 frt. Renó Ferenc 1 frt. Huszár Károly 50 kr. Kis András 40 kr. Halász István 20 kr. Összesen 9 frt 10 kr. Továbbá adakoztak: Dragota Ignác né ő nagysága egy koszorút. Borsovai Erzsike kisasszony egy koszorút. Lip taylor Sándor, 20 db világító pohárt. Kaliczky József 10 db világító pohárt. Oláh Károly egy kereszt készítését. Konrad János 40 krajczárt leengedett a faklya árából. Fogadják a nemes keblű adakozók kegyes adományaikért itt a nyilvánosság előtt is az 1848/9-iki debreczeni honvédek leghazafiasabb köszönetét. Honfui tisztelettel, Debreczen, 1884. nov. 4. Az ú n e p é l y r e n d e z ő b i z o t t a s á g.

* Sirhalmok koszorúi. Kisujszállásról nov. 1 kelettel írják: A lealozó nap arany sugárai eltűnve gyenge homály kezd borulni sirhalmok fejféjaira. Érzékeny szívűek bánatos arccsal lépdelnek kedves elhunytjaik sarkitjébe koszorukat vive reszketeg karjaikon, feltűzendők azokat fejlethetetlen halottjaik sarkitjébe. Ah! szép kegyeletemek, melyet nem parancs szó, hanem a szív érzetelángoltat a kebelben. Koszoruk a néma sírokon! elfojdik a gyöngéd szív, a nemes lélek, fájó érzettel borul a rideg kőre, mely a kedves porait védelmezi, néma keservével tüzi fel arra gyász emléke koszoruját. Ah mily boldogító lehet vég álmotok, kiknek sirhalmakon az elnem hamvadó szeretet fűzte koszoruk díszletek! Nehány év óta egyháznak vallásos hívei kegyeletemes érzettel keresik fel a napon elhunyt kedveseik nyughelyét, koszorúkkal ékesítik fel a rideg hantokat. Dicséretes, és megható szokás ha ezt valódi belső kegyelet szüli. Az elhunytak iránti néma szeretet, s feledhetlen emlék ez este néma csendében számtalan koszorú volt szemlelhető sarkitúnk igen sok sirjain, melynek látója meggyőzte a lelket mulandóságról felemeli az érzetünket egy magosabb és fenségebb létkörbe, hol nincs mulandóság, hanem örök tavasz, örök élet. Belépve gyász temetőnkbe szembetűnik egy egyszerű síroszlop, melyre a néhány szó van felvésvé „Hősök pihenjete! Feltámadunk.“ Igen néhány hős pora azou villamos korból nyugszik itt, kik a harc vermezőjén halálos sebeket kapva a hazáért, ide szállítatnak városunkba, s itt borult reájok a halál, mely

A »DEBRECZEN« TARCZÁJA.

Űz a szellő...

Űz a szellő csendes ősi érzést, Bús szivemben ősi gondolat. Elmulás követje, jer — susogd el, Hol veted meg, óh hol síromat?

A virág, a lomb most hull pihenni. Hullják én is... Óh ideje már! Ide hull, hol édes illatának S annyi fénynek szép emléke jár!

Haza vágyom, csendes kis falumba! Hit, reményem, első szerelem, Ifjuságom első dala, álmok... Visszavártok? Muljatok velem!

Senki sincsen, a ki megsirasson, Óh de ott oly jók az emberek! Ima jut a jöttment sirhelyének, Idegenért könyvet ejtenek!

Honn pihenjek, és ne a főváros Bősz zajában legyek én halott, Hol az élő eltemetve régen S a ki holt, az elfeledve ott!

Gáspár Imre.

Mit akar az asszony?

Gyp. (Vége.)

Seyrieuxné asszony. — Minden- esetre hiszem, hogy sohasem voltam kaczer, önnel szemben.

Péter. — Ez feltűnően igaz... (Is-mét csendesen.) Jól van tehát, miathogy nincs mit felnie tőlem, hogy szeressem... egyedül... Nem kívánom, csak ezt... oly forró szeretet... Jó dolog ám a szerelem... Biztosított, bár én nem ösmerte soha... Seyrieuxné asszony. — Homét tudja?

Péter. — Ösmertem Seyrieux!!! Szegény fiu!! Nem akarom rosszát, főkép jelen- g... hanem végre... biztos vagyok benne, hogy nem óz, ki... és legalább mióta... Seyrieuxné asszony. — Látja ön már szemtelien kezd lenni, anyi tény!

Péter. — Bocsnát, tudom, hogy ön anygal... és épen ezt imádom öbön, ép ugy mint szépségét... Hiszen olyan ritkák az ilyen asszonyok!... A háboru óta nem látui már... Seyrieuxné asszony. — Mostan már félre beszél!

Péter. — Egy csöppet sem. Talán ostobaságnak tünik fel az első pillanatban, a mit mondok, de ha meggondolja magát, rájön, hogy mennyire igazam van. Ezelőtt az ember mulatott és ugy élt, mint a paradicsomban; ez az tán anyira elfoglalta az embert, hogy nem volt másra egy piczi kis ideje sem. Most ellen-kezőleg, mindenütt szélcsend, csupa tiszta szél- csend! Semmi dolog, semmi látni, semmi ren- dezni való; tehát az ember engedményeket

tesz a mulatságnak, az örömeinek, melyek szám- özve valának, mindig számúzve abban az idő- ben, melyet hajdan egyebekre szenteltünk... Seyrieuxné asszony (szókratottan). — Igaz, hogy némelykor borzasztóan unat- kozom... Péter (örömmel). — No lássa! Seyrieuxné asszony (észreveszi ma- gát). De ki mondja önnek, hogy engem más valami mulattatna?

Péter. — Én, én mondom önnek, én jósolom azt. A kísérlet nem kerül semmibe... Seyrieuxné asszony. — Tessek? Péter. — Egy valódi szerelem, mely önt elborítaná, anélkül, hogy elárasztaná!... Egy lényt magának nevezhetni, kész paran- csait teljesíteni, ki nem törődik csak azzal, mikép vidíthatná fel az ön életét, mikép te- hetné azt nyugodtá, könnyűvé; csak egy jel- adás szükséges, hogy szót fogadjon... Nem álmodik erről ön soha semmit? Nem hiszi-e ön is, hogy ketteseken az órákat hamarabb el- töltönnék? Hogyan, önnek ezt sohasem mondták? Sohasem hallgatta meg azokat, a kik ön- nek szerelemről beszéltek?

Seyrieuxné asszony (szókratova és szemtel leltve). — Talán meghallgattam volna őket, ha így beszéltek volna, mint ön! Péter (meglepetve). — Igazán? Seyrieuxné asszony (szemeivel ke- rüli). — Igen. Ön meleg hangon és más nyel- ven szól hozzám, mint az ő köznapai szavaik, a melyekhez szokva vagyok... Hallgatom... még egy keveset szólni és megérem... Péter (kezet megfogja). — Ah! hogy szeretem önt! milyen imáandó, milyen jó ön ps szép! Tekintsen réám... kérem... Seyrieuxné asszony (még mindig

nem tekintve reá és mintegy önmagához szólva). — És miért nem?

Péter (kezet megcsókolja, melyet még mindig tart). — Valóban, miért nem? Olyan jó, magát szereteteni... szeretném önt fel- őlelni, elvinni és mindenki előtt eldugni... Ön hallgat?... Mondjon nekem valamit... (Seyrieux asszony megfogultnak látszik, ő hall- gat, a szemek mindég behunyna.) Nézzem rám... Könyörgöm, szólnjon ha... (Csókokkal elhelmozza a kezeket és karokat)... Imá- dom önt... Örült vagyok... Óh Janka... hallgasson réám... feleljen... Seyrieuxné asszony (végre fel- nyitja szemét és álmából felebredni látszik, hálvány és egy percnyi időre néma). — Hagy- jon el — barátom, hagyjon el!

Péter. — Hogyan, önt hagyjam el? Seyrieuxné asszony (felállva). — Igen. — Valóban fáradt vagyok, szenvedek... nyugodni vágyom... És aztán lássa, már 1/2 óra — mit gondolnának ily hosszú láto- gatas felől?... Én 7 órakor ebédelek, ön tudja... Isten önnel, barátom... Isten önnel... A viszontlátásra a napokban, nemde?... Seyrieuxné asszony az ajtó felé kíséri, Péter lefozve távozik, anélkül, hogy az egészét meg- érthetné, nem tudja e változás okát.

Ah! hogy elment, Seyrieuxné asszony egy kis asztalhoz ül és ír:

III. „X... Pál Gróf urnak! Elysei mezők-utja. — Meggondoltam, jöjjön; egy csésze thea várja önt... Janka...“

Ford.: Csavargó

megkímélte őket a csu- itt pihennek. „Hősök a hazafias érzelmű hős- koszorukat, nem vag- nem tudják, de emléke- tatlanul lángol, talán is lehetett egy édes an- sem tudja, de ti honle- anyai keservet, koszor- hősök sarkitjébe, sors- rágaival, de ha elő- napja, tavasz virágai- emlékü szobrot, zengje- sők pihenjete!“ elője- hozzatok, és feltűzük a- lanság babérokoszoruját- dunk! veretek egy por- de az eszme, melyért k- nem halt meg, csak als- ség, a szabadság, test- örök napja fog ragyogni- örök halál, sem az any- lágban, csak ádás van- dás. K. H. a j d u l a j o

* Közölnk a legújabb ke- ber hóban letartóztat- 1 n ő, kihágásért 67 egy- nek átadatott 9 ugy, a tétetett 58 ugy.

* Sebess György ur zönséghez az árvek se- hiányzó tanszékek felállít- tett, mely felhívása ma- mölcsét! Először is ezu- sorsu izraelita polgártárs- Farkas ur hallá meg a- és 5 frrtal járult a szóba- közül a tanszék-felállítás- példa követését ajánljuk!

* Ügyvédi irodát nyit- Nagy Gábor-fele házban- képzett fiatal ügyvéd.

* Tisztatlan üzelmek- ugy látszik — egy napot- lanul, mert a mult vasár- adagította üzleteinek sz- nác u j f e h e r t ő i l a k

1882-ben 964 forint köles- 1/4 évenként 24% k n m a t o t t k r t . M u l t o k t ó b e r 1 5 - e n — ben — mégis az e g e s z e n — tott egy üres váltót a Ros- melyet Rosenfeld siett is be- 31-én kapta az idézést és R- nek, hogy szüntesse be a is igért, és újabb meglehő- leket fogadtatott el az ig- által. Csak azt szeretnék- meddig folytathatja Rosenf- nul ezen régen közzajzon fo-

* A patkólo kovacsok- 7-8 óra között kezdetét- dasági tanítetzetben és foly- kedden és pénteken. Figyel- tásban résztvenni kívánó köv- segedéket, hogy mielőbb je- hogy a tanítás folytonossága- kozások miatt megszakítasse-

* A hus ára az elmúl- (ezek az árak ma is fennál- közt váltakoznak a debreczeni

* Városunk helyőrsége- állomásozó katonaság letsz- tesz 1762 embert, 558 lóval.

* Adó. A közelebbi mul- fiztetett az adóhivatalnál f- 485 frt 95 kr. Ugyanez idő- segi díj befolyt 360 frt 30 k-

* Új iparosok. A kapitá- iparhatóság közelebb 5 egyén- engedélyt. Városunk iparosai- deteseu, sőt rohamosan kezd-

* Nevezetesen kimutatás- hóban eltolonczoltatott Debr- vargó. A gyepmester által elő- eb; teknyes és rühes ló lesz-

* Örült. A helybeli közk- előtt egy idegen illetőségű fia- tett be, kit az utczán ördön- Remény van felgyógyulásához.

* Nyomdász-jubiläum. F- rosi nyomdai művezető jubil- folyának az előkészületek. A ny- zet által átadandó ajándék bes- nác 150 frrt szavazott meg- szóló meghívók szétküldése mé- matba van.

* Bérlet a Hortobágyon- külső területet teli legelőül ma- reczeni juhtartó gazdaság vett- bérletaron.

* Állat-vásár. Október- vásárbírói hivatal 427, ló s 1042 1469 marhalevelet állított ki

* Dalesztély. A „debre- és zene egy léte“ folyó 8- a „Korona“ szálloda termel- sorral — dalesztély tart; mel- alapító és pártoló tagjai, vala- velő n. e. közönség, tisztelette

— Kezdet 8 órakor; beletp- Alapító és pártoló tagok szabad- nálhatják. — A m u s o r t á t — Lengyel Imre, egyll. elnök.

* Színházi hírek. Szombato- tinitiz-a-ja fog színré kerü- repben Erdélyi Mariettáva- szerepe méltán sorakozik a pom- cí o“-hoz Lydiát Halmay né- a kinek e partieban is bő tere- csillogtatni. — „G a s p a r o n — nem egészen betanulta színtársu- szerepet Kiss Mihály fogja é- dá ch „Ember trage-

met h, kinek couplett... taps fogadta; Kiss... ercegevel, Sajó ro... Puszta i Béla, ki... at szabatosan adta elő... „chikkes Marietta”... itén a darab szép... r. e. chy Géza grófnál Ka... tagnap: Liszt Fe... u közönség, Tetetlen... ésó és taracsdurrogás... a legnagyobb lelke... október hó végén tar... megjelent 544 közös... ed katoná. — Az el... mülje közelebb lesz... zemie. A cs. és kir... lak utó ellenőrzési... ember hó 8-án dél... zai „Kovács” lakta... lesz itt megjelenni... eseknek, a kik az... en bármi okból meg... tntetlenül vihetik el... megjelennek. szosok köszönete. A... ak költségeire ada... vszky Lajos 1 frt. Bodoky 40 kr. Májér... rgy 50 kr. Arany... 1 frt. Balassa Ká... frt. Heiman Károly... Huszár Károly 50... Balász István 20 kr. Továbbá adakoztak... ysága egy koszorut... egy koszorut. Lip... ó pohárt. Kaliczky... t Oláh Károly egy... János 40 krajcárt... Fogadják a nemes... dományukért itt a... 8-9-iki debreczeni... köszönetét. Honfui... 4. nov. 4. Az ün... zottság. Kisujszállásról nov... nap arany sugárai... kezd borulni sűrhal... szivnek bánatos... elhunytjaik sirket... teteg karjaikon, fel... ellen halottjaik sirt... es emlékek, melyet... zív érzetelángoltat... nema sironk! elfome... levelek, fájó ére... re, mely a kedves... rvevel tüzi fel arra... Ah mily boldogított... sribalmaikon az el... te koszoruk diszle... zunk vallásos hívei... e napon elhunyt... rukkal ékesítik fel... és megbátó szokás... szüli. Az elhunytak... edhetlen emlék ez... alan koszoruk vol... t igen sok sirtain... a lelket mulandó... ket egy magosabb... ol nincs mulandó... ok élet. Belépve... nik egy egyszerű... szó van felvése... adunk. Igen nemo... mos korból nyug... rmezőjén halalos... e szállítatnak vá... ok a halál, mely... magához szólvá).

megkímélte őket a csatában, itt letek sirtokat, itt pihennek. „Hősök pihenetek”, árkövekre hazafias érzelmű hímleányok nevei is tüztek koszorukat, nem vagytok feledj, neveiteket nem tudják, de emléketek sziveinken kiolthatatlanul lángol, talán köztetek egyetlenegy fia is lehetett egy edes anyának, ki a nyughelyét sem tudja, de ti honleányok felfogtok ez edes anyai keservet, koszorut tüztetel a nemisemert hősök sirtkövére, siroszlopára. Mst az őszvirágaival, de ha eljő a tavasz, a feltámadás napja, tavasz virágaival diszítsek be a gyász-emlékű szobrot, zengjétek el síralmukon „hősök pihenetek”: „eljövünk hozzátok ezután is, hozzátok, és feltűzünk hantjaitokra a halhatatlanság babékoszoruját. Pihenetek: Feltámadunk! veretek egy porbaomlott zászáért ömlött, de az eszme, melyért küzdöttel elvérzettetek, nem halt meg, csak alszik, felmad, a dicsőség, a szabadság, testvériség és egyenlőség örök napja fog ragyogni. Hiszitek, hogy nincs örök halál, sem az anyagi, sem a szellemi világban, csak áldás van, mely követ feltámadás. K. Hajdu Lajos.

A salak. A rendőrségi statisztikából közöljük a legújabb keletű kmutatást: Október hóban letartóztatott továrságért 8 férfi, 1 nő, kihágásért 67 egyén. A kir. ügyészségnek átadott 9 ügy, a rendőrség által elintéztetett 58 ügy.

Sebess György urna, az izraelita közönséghez az árva segélyezése és a még hiányzó tanszékek felállítás ügyében közzétett, meleg felhívása már is megtermé gyümölcsöt! Először is ezutza s z e g e n y e b b sorsu izraelita polgártársaink egyike, T u r a i Farkas ur hallá meg a szívből jövő felhívást és 5 frrtal járult a szóban forgó nemes czélok közül a tanszék-felállítás jöltásegehez! E szép példát követését ajánljuk!

Ügyvédi irodát nyitott H. Nánáson Szűcs Nagy Gábor-fele házban Lipthá y József képzett fiatal ügyvéd.

Tisztán üzemk. Rosenfeld ur — ugy látszik — egy napot sem hágy kiaknázatlanul, mert a mult vasnap napi nap is gazdagította üzleteinek szép sorozatát. Grósz Ignác u j f e b e r t ő i lakos ugyanis kapott 1882-ben 964 forint kölcsönt, e jeles férfutól 1/4 évenként 24% kmmat, vagyis 525 frt 71 krt. Mult október 15-án — szorult helyzetében — mégis az e g e s z összegről szolgáltatott egy üres váltót a Rosenfeld ur kezéhez, melyet Rosenfeld siett is beperelni. Grósz okt. 31-én kapta az idézést és 60 forintot adott R.-nek, hogy szüntesse be a pórt, mit ez meg is ígért, és újabb meglehetősen terhes feltételeket fogadtatott el az így megszorult adós által. Csak azt szeretnők tudni, hogy valjón meddig folytathatja Rosenfeld ily akadálytalanul ezen régen közzsájn forgó üzelmét?

A patkólov kovácsok oktatása ma este 7-8 óra között kezdetét vette a kir. gazdasági tanintézetben és folytatattik hetenként kedden és pénteken. Figyelmeztetjük a tanításban résztvenni kívánó kovácsmestereket és segédekét, hogy mielőbb jelentkezzenek, ne hogy a tanítás folytonossága a későbbi beiratkozások miatt megszakítsassék.

A hus ára az elmúlt hó folyamán — (ezek az árak ma is fennállanak.) 46—52 krt között váltakoznak a debreczeni mérszársekekben.

Városunk helyőrsége. A Debreczenben állomásozó katonaság létszema ez idő szerint tesz 1762 embert, 538 lóval.

Adó. A közelebbi mult 4 hét alatt befizettetett az adóhivatálnál f. évi adó 20 ezer 485 frt 95 kr. Ugyanez idő alatt hadmenteségi díj befolyt 360 frt 30 kr.

hagyjam el? ... (félállyva). — ... szüvedek ... tán lássa, már ly hosszú látór ebédek, ön om ... Isten a napokban, ... ajtó felé kíséri, az egészét meg- ... assony egy kis ... zék-utja. — gy csésze thea ... Janka ...

szorgalmasan készülnek se hó végén okvetlenül színe fog kerülni, erre a darabra több egyszem u diszletet és jelmezt is készített buzgó igazgatónk, kinek ambícióját képezi, hogy Debreczen műhértő közönségéhez méltón állítsa ki halhatatlan költőnk e remek művét.

Az orvosok miképp vélekednek Brandt R. gyógyszerész svájci labdacsoiról. Humitsch Gyula kerületi orvos Millstadban (Karinthia) ezt írja: „Kérek meg három dobozzal a svájci labdacsokból, melyekkel már is nagy sikert értem el. — Boschitz Antal kerületi orvos Winklernben (Felső Karinthia) így ír: „A küldött svájci labdacsokat macacs székrekedésnel a legjobb eredménnyel használtam. — Dr. Gaisberger János gyakorló orvos Günskirchenben (Wels mellett) ezt írja: „Sziveskedjék még 10 doboz svájci labdacsoit küldeni, a labdacso hatása kitünő.“ — Brandt R. gyógyszerész svájci labdacsoi a magyarországi gyógyszerárakban, egy dobozzal 70 krért, kaphatók.

Hazánk s a külföld. — A nő mint orvos. Páris most sokat foglalkozik azzal, hogy nők bocsátassanak-e az orvosi egyetemre vagy nem. A lapok sok kiváló egyetől közölnek e tárgyban nyilatkozatot, melyek közül érdekesnek tartjuk a következőket: „Uram, a nőket elzárni, vagy szabadságot adni nekik, — ez a dilemma! — Gondolkozom. — A bezárt asszony: mysterium. — A szabad asszony: remény. — Tehát! — Loyalis kezét megszorítja Victor Hugo.“ — A másik level ennel sokkal határozottabb, amint az különben írójához jobban is illik: „Kedves colléga! Ön nyitlan kimondhatja, hogy én a nők fölvetelét helyeslem. Minő összeférhetlenséget látnak benne? Tovább is akarják megrejtegetni az igazságot? Félnék tudni adni a nőknek olyan dolgokat, amiket ők tulajdon keppén jobban tudnak, mint mi? Ugyan ne legyenek ugy. mintha az ő, ugynevezett szemérmességüket meg akarnák kimélni: ez a tettersé dühösítő tesz. — Mondjunk meg mindent! Bebizonyítottam ennek helyességét, amikor az „Elet örömet“ megírtam Bebizonyítom egy másik regényben is. Kibálni fognak miatta? Csak rajta. — Hisz az emberek mindig kibálnak. Mit törődöm én vele! Én megkele a magam utján, mint az okör az eke előtt, s folytatom erőteljes, egészséges működésemet. Emile Zola.“

Családi dráma. Rödler Borbála asszony a szerencsétlen Rödler Anna anyja, Bécsben, okt. 31-én éjjel agyszélhűdés következtében meghalt. A szélhűdést a leánya öngyilkossága fölötti izgultság okozta.

Mágyára szánt manifesztum. A Görgey Arthur rehabilitáló manifesztum, ha elkészül, mágyára kerül. Szombathely város polgársága körében is egyre terjed az eszme, s már sokan vannak a hívek, kik elhatározták, hogy a mint a Görgey rehabilitációjára vonatkozó okmány nyilvánosságra kerül, azt a piac közepén el fogják égetni. E ténny által akarnak tiltakozni a közveleményen erőszakot célzó eljárás ellen.

Eszküvő. Sánta Antai, a nemzeti színháznak érdeműs tagja, tegnap tartotta esküvőjét Wittmann Krisztina kisasszonnyal.

Ugron Lázár temetése akkora részvét mellett folyt le, milyenne nem emlékeznek, 4—5000 ember vett benne részt. A met végé még Szombathelyán, a gyászos ház előtt lehetett, midőn eleje már Udvarhelyen a Ferenciek előtt megállott. A fogatok száma 60—70 között lehetett. Jelen volt az elhunyt családja és a megyei intelligenciája egészen. A temetési szertartást Cseke Lajos esperes-plebánus végezte. A koporsó koszorúkat volt elhalmozva. A családtagokon kívül a rom. kath. főgimnázium és az udvarhelyi megye tett egyet-egyet főgondnokának ravata lára.

Egy hadihajó elsüllyedése. Az 1869 ben Danzingban felmilió költséggel felépített „Undine” nevű hadihajó elsüllyedt. A hadihajó kapitánya 14-én hagyta el a kiewi kikötőt a 4 éves hajóknézetekkel, egy gyakorlati utat teendő a tengeren. A mult heten a hajó Friedrich kikötőnél horgonyzott, hol vasmacsákat elvesztette s vária kellett míg a „Vilám” új vasmacsákat hozott számára. Innét tovább indult s át akart haladni az északi tengeren, hogy ott a hajósok által annyira ismert Judland partjainál levő, homoktorlatokon keresztülmehessen. S e vakmerő vállalat a hajó elsüllyedését vonta maga után. Mint a vizsgálatokból kitűnt, a hajó nem a homoktorlatokon feneklett meg s süllyedt el, hanem a torlatok között levő sziklába ütközött s ez rongálta meg annyira, hogy elmerült. A nagy szerencsétlenségél az a szerencse, hogy csupán egyetlenegy matröz veszett el, a mennyiben 150 ember nem a hajón, hanem a hajó birkájában volt, midőn a szerencsétlenség történt, a hajón magán csak 78 egyent ért a megfeneklés, kik azonban korán mentő csónakokba ugrottak s csakis egy matröz esett s sult be a tengerbe. Az elsüllyedt hajtó ha lehetséges lesz, kiemelik a hullámok közül.

Muzsák. — Ráth Mór kiadásában megjelent s hczának bekludettek: „Arany János összes munkái”-nak huszonegyedik füzeté, ára 60 kr. — Eötvös József báró „A nővérek” című műve harmadik kiadásnak első füzeté, ára 50 kr és „Magyarország 1514-ben” regényének kilencedik (utolsó) füzeté, ára 50 kr. „A magyar nemzet családi könyvtára” vállalatban: Alessandro Manzoniól „A jegyesek” című mű harmadik (utolsó) füzeté, ára 60 kr. — „Római világ” művelődés-történeti rajzok a

Ragyogó verőfény.

Ragyogó verőfény. Mintha tavasz lenne — Horvadt lombról száll fel Himes szárnyú lepke.

Zöldel még a pázsit. Rajta harmat gyöngye Talán a természet Fájó, bucsu könyve.

Mert hazug e fény csak, Csalfa ez a sugár — Nyomában enyészet, Hervadás, bánat jár!

Gróf Vay Sándor.

Hazugság a társadalom összekötő láncza Feuchsterleben.

Gyűlölj minden rosszat, de a rosszak rossziasában külömbéget tarts!

Kölcesy.

A közönség köréből. *)

Felhívás izraelita polgártársainkhoz!

Elvitathatatlan és bebizonyított tény hogy a magyar protestantizmus, a magyar nemzet fenn állásával történetileg oly szoros összefüggésben van, hogy egyiket a másiktól elválasztani lehetetlen, ebből kifolyólag feltételezem, hogy izraelita polgártársaink csakugyan magyarok kívánának lenni, és a társadalomban helyet foglalni Debreczenben is. A debreczeni protestáns hitfelekezet sok évekel ezelőtt egyesek jöteleményeiből, hagyományáiból és alapítványáiból épített collegiumunk és egyházunk a legvirágzóbb állapotban jutottak, de még igen sok küzdelemünkbe és aggodalmunkba kerül, hogy főiskolánkban szükséges tanszégeket felállíthassuk, de másrésztől reformált egyházunk nincs még oly helyzetben, hogy az elemi iskolákba járó nagyszámu árvagyermeketek mind ruhával és tankönyvekkel elláthassa.

Felhívom tehát a tisztelt izraelita hitu polgártársainkat, hogy ebben a törekvésünkben támogassanak bennünket anyival is inkább, mivel már eddig kimutatott iskolai jelentésekből kitunik, hogy a collegium gymnázialis osztályaiban izraelita fiúvendék tanul 81, az utcazi köziskolákban, fiú 142, ugyan-csak az utcazi iskolákban leány 90, és a Dóczy intézetben leány 49, nem számítván a real isk. és collegiumi felső tanulókat, és pedig ottan is vannak szép számmal; tehát az össze számítottak száma 362, mond háromszázhatvan-kettő.

Ne tekintsek azt, hogy ha azon kevés tandíjjat befizették, már minden ki van fizetve, mert azon intézmény sok áldozatba került alapjában, tehát érdemes az önök részéről is az áldozatra; más hitfelekezetűek is segítettek egyházunkat a tudományok fejlesztése terén.

Ha alapítványokat tennének önök, úgy hogy vallásukat legkevésbé sem sértenék vagy hagyományokat mindenkor szívesen fogadnánk, ez a társadalomba nagyon beillenek; ugyanynira, hogy feltennők, hogy magokéul ösmernek azt: hogy ha valami részvénnyel-alot alakítanak önök, azoknak egyes tagja, azon társulattól kedvezményben részesül, így a mi iskolánk alapítóinak utódai is, a mostani tandíjj kicsinysege részünkre kedvezménynek tekinthető.

Addig önök ezen kedvezményt nem igényelhetik, — míg magukat áldozataik által nem érdemesítik.

Sebess György, mint debreczeni ref. egyháztanácsos és az árva felszerelő bizottság elnöke.

Ezen rovatért melyben a közérdeklű felszólalások díjtalanul közölhetnek, a szerkesztő csakis a sajtóhatósággal szemben vállal felelősséget.

Legújabb. Budapest, november hó 4-én. (A Debreczeni tudostíójának távirata) Gr. Lónyay Menyhért, ref. egyházkerületi főgondnok. Magyarországot fel pénzügyminiszter, miniszterelnöke s közös pénzügyminiszter ma délben meghalt. Temetése csütörtök délután 3 órakor leendő.

SZERKESZTŐI POSTA. N. N. urnak, helyben. — A közönségen forgó verscske (kisasszonynak és kir. tanácsosnak szánt rövidítésekkel) így hangzik: Nem kell nekem str... za m... na, Ha téged látlak — óh Marina! Zeng str... za nélkül is a stanza, Én l... vagyok, te pedig n... a! Henri Legközelebb hozzuk. A Rosenfeld-ügyben írott czikkeért öv. Silbermann Johanna és Goldstein Mórne vállalták el a felelősséget.

Színház. Holnap nov. 5-én: Foktül-fokra, életkép, írta C o s t a.

Felolós szerkesztő: Gáspár Imre. Kiadó: Kutasi Imre.

Alkalmazást nyernek pénzbeszedők, ügynőkök, Neidlinger G.-nél piacz u. 2145.

THEA-ESTÉLY!

Böhm S. kávéházában, czeigéd-utczán, a színházzal szemben thea-estély rendeztetik zene mellett. Pontos kiszolgáltról gondoskodva lesz.

